

Werkgroep 1

Onderwijs en Integratie

Voorzitter: Ringo Ossewaarde, Universiteit Twente

In het integratiebeleid wordt onderwijs nadrukkelijk gezien als 'motor voor integratie'. Deze integratievisie komt ook tot uitdrukking in het onderwijsbeleid, waarin sinds 1 februari 2006 de bepaling in werking is getreden die aan scholen de opdracht geeft het 'actief burgerschap en de sociale integratie' van leerlingen te bevorderen. Scholen hebben hiermee een taakstelling erbij gekregen om integratiedoelstellingen te verwezenlijken. Het betreft hier nadrukkelijk een algemene opdracht, waarbij de overheid van hen verwacht dat zij een eigen visie op burgerschap ontwikkelen (en zich hiervoor verantwoorden). Tevens dienen scholen een onderwijsaanbod ontwikkelen waarin aandacht wordt besteed aan het doceren van actief burgerschap, het bestrijden van achterstanden en de beheersing van de Nederlandse taal (dit wordt in het integratiebeleid 'maatschappelijke emancipatie' genoemd), en het doorbreken van politieke, religieuze en culturele scheidslijnen (dit wordt in het integratiebeleid 'sociale integratie' genoemd). 'Integratie is meedoen', het

zoeken naar samenwerking, zo wordt in het integratiebeleid gesteld. De kern van sociale integratie is actief burgerschap, waarmee in het onderwijs – en integratiebeleid wordt bedoeld dat aan leerlingen wordt geleerd om zich actief in te zetten voor de belangen die worden gedeeld over grenzen heen, zoals veiligheid en leefbaarheid, en leren zich te identificeren met de Nederlandse natie en met de democratische rechtsstaat.

Het doel van deze werkgroep is om in een kleinschalige setting, samen met beleidmakers, uitvoerende professionals en wetenschappers, de te presenteren integratienota te bediscussiëren en vragen op te werpen over integratie en onderwijs. Enerzijds gaat het hierbij om het gezamenlijk identificeren van de centrale perspectieven, ontwikkelingen, boeiende thema's, praktische vraagstukken en knelpunten van de integratienota. Anderzijds gaat het om een poging om de teksten over burgerschap en integratie uit die nota te vertalen naar de alledaagse onderwijspraktijk van uitvoering. Het gaat

dan om het concretiseren van centrale begrippen, het bepalen van de grenzen van handelingsruimten, het schetsen van alternatieven. De vorm van de werkgroep is nadrukkelijk interactief en dialogisch, gericht op kennisvermeerdering voor alle betrokkenen. De werkgroep zal kort worden ingeleid door twee gastsprekers, waarna betrokkenen worden uitgenodigd om een discussie aan te gaan.

Dr. Ringo Ossewaarde is als socioloog verbonden aan de Management en Bestuur van de Universiteit Twente. Hij doceert sociologie en publiceerde uitgebreid over thema's als burgerparticipatie, eigen verantwoordelijkheid, maatschappelijke ondersteuning en morele vorming. Zie ook:
http://www.mb.utwente.nl/mrv/staff/academic_staff/ossewaarde.